

Renare vatten i Örekilsälven

Budgeterade investeringar medfinansieras av EU

Gullmarnprojektet, en del av EU-projektet Nolimp, har till syfte att förbättra vattenkvaliteten i Örekilsälven och Gullmarsfjorden. Därför har det grävts hela hösten och vintern i Kroklev. Det gäller att gå till källan.

Örekilsälven, med sitt unika lax- och öringsbestånd, står för 85 procent av Gullmarns färskvattentillförsel. Tidigare utsläpp i älven av framför allt fosfor och kväve har lett till övergödning och algblooming i Sveriges största fjord. För att förbättra vattenkvaliteten är en förbättrad avloppsrening till älven ett nödvändigt villkor.

Därför har man bland annat grävt nya VA-ledningar i Kroklev.

– I området hade 21 fastighetsägare ett eget skilt avloppssystem med egen brunn. Detta nät var kraftigt slitet, i klarspråk läckte det som ett säll och utmynnade i älven via en enkel trekammersbrunn med markbädd. Det var ingen optimal lösning. Intresset har därför varit ömsesidigt mellan fastighetsägarna och Munkedals kommun att dessa fastigheter skulle kopplas på det kommunala avloppsnätet, säger Kenneth Öhman på Munkedals kommuns tekniska avdelning.

Möjligheter även för framtiden

Efter det att upphandlingen var klar sattes grävskepporna i marken i början av september förra året. I januari avslutades grovarbetena för att efterföljas av återställningsarbeten fram till sommaren. Utvidgningen av VA-nätet medger också att hagarna i Kvistrum, öster om gamla tingshuset, i framtiden kan utgöra ett möjligt nytt villaområde.

– Det är lätt för det framtida bostadsområdet att koppla in sig på det kommunala VA-nätet.

Lyckat EU-projekt

Ytterligare förbättringar har gjorts inom ramen för EU-projektet under det senaste året. I Munkedals reningsverk har kommunen investerat för att optimera reningen och öka driftsäkerheten.

– Vi har installerat ytterligare ett så kallat galler vid den mekaniska reningen. Den efterföljande biologiska processen i reningsverket ställer höga krav på just det första stegets rening. Med fördubblad kapacitet har driftsäkerheten ökat markant och reningen ytterligare effektiviserats, förklarar Kenneth.

Investeringarna vid Kroklev liksom vid reningsverket var sedan tidigare redan budgeterade. Det medför att det totala EU-

Örekilsälven, med sitt unika lax- och öringsbestånd, står för 85 procent av Gullmarns färskvattentillförsel. Med åtgärderna i vintras förbättras vattenkvaliteten i älven liksom i Gullmarn ytterligare.

bidraget på närmare 800 000 kronor kommer Munkedals kommun och Munkedalsborna väl till godo.

Kenneth Öhman är mycket nöjd: – Det här är ett av de mer lysande exemplen på projektbidrag!

Gullmarns unika värden ska bevaras

Åtgärderna i Munkedal är en del av Gullmarnprojektet som i sin tur är en del av Nolimp – ett EU-projekt i syfte att förbättra vattenkvaliteten i Nordsjöregionen genom hög grad av samarbete flera länder emellan.

I Nolimp utbyter Holland, Skottland, Norge, Danmark och Sverige erfarenheter från likvärdiga testområden runt Nordsjön. I den svenska delen medverkar Länsstyrelsen och Skogsvärdstillsynen tillsammans med kommunerna Munkedal, Dals Ed, Färgelanda, Lysekil och Uddevalla. Länsstyrelsen är projektledare och Västra Götalandsregionen medfinansierar. Testområde i Sverige är Gullmarn.

Gullmarn Sveriges enda fjord

Gullmarn är Sveriges enda egentliga tröskelfjord.

– Djuphålor i Gullmarn är på 120 meters djup till skillnad från 30-40 meter vid mynningen. Det ger mycket speciella förutsättningar och en ovanlig och speciell artrikedom inte minst i bottendjupet, säger Lars-Åke Winblad, informatör Munkedal kommun.

Såväl de nationella, regionala som lokala målen inom ramen av Nolimp, för Örekilsälven och Gullmarn, är att begränsa övergödningssproblemen och stärka områdets ekologiska system genom att minska utsläpp

av föroreningar och näringsämnen. Detta ska främst ske genom stöd till konkreta lokala åtgärder.

Även EU ser Örekilsälvens och Gullmarns stora potential som rekreations- och sportfiskeområden.

Stort engagemang viktigt

Nolimp syftar även till att skapa ett enhetligt miljöövervakningssystem för älven, där den svenska vattenorganisationen ska efterleva EU:s modell: EG:s ramdirektiv för vatten.

En viktig del är därför att informera markägare om hur skogsbruk vid vatten bör bedrivas samt att få människor i regionen att bli delaktiga i arbetet i så stor utsträckning som möjligt.

Fakta:

Nolimp-wfd står för "North sea regional and local implementation of the water framework directive". Nolimp är ett Interreg III B projekt som syftar till att främja samarbetet kring Nordsjön i enlighet med EG:s ramdirektiv för vatten. Hälften av projektmedlen måste deltagarna ta fram själva, resten bidrar EU med. Se även www.gullmarn.org

Investeringarna i reningsverket har medfört fördubblad kapacitet i den mekaniska reningen och tryggare drift. Foto: Kenneth Öhman.